T013 BD IV 190-Q53-P55 Nhân Duyên Ưu Bà Ly-Phật Bản Hạnh Tập

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

Phaåm 55: NHAÂN DUYEÂN CUÛA ÖU-BA-LY (Phaàn 1)

Sau khi vua Thaâu-ñaàu-ñaøn trôû veà hoaøng cung, lieàn coù moät ñoàng töû teân laø Öu-ba-ly, töø ñaïi chuùng ôû tröôùc ñi ñeán choã Phaät. Ngöôøi meï daét tay ñoàng töû ñi ñeán Ñöùc Phaät. Baø ta caát tieáng noùi: –Öu-ba-ly naøy ñaõ töøng caïo raâu toùc cho Theá Toân. Khi ñoù Öu-ba-ly lieàn caïo raâu toùc cho Theá Toân. Meï ñoàng töû Öu-ba-ly baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, ñoàng töû Öu-ba-ly caïo raâu toùc cho Phaät coù kheùo khoâng? Ñöùc Phaät baûo ngöôøi meï cuûa ñoàng töû Öu-ba-ly: –Tuy caïo boû raâu toùc ñaõ saïch nhöng thaân ñoàng töû cuùi quaù thaáp. Khi aáy meï ñoàng töû Öu-ba-ly laïi noùi vôùi Öu-ba-ly: –Naøy Öu-ba-ly, con caïo boû raâu toùc cho Nhö Lai, chôù neân cuùi quaù thaáp khieán taâm Toân Giaû loaïn ñoäng. Ngay khi aáy Öu-ba-ly nhaäp vaøo Sô thieàn. Meï ñoàng töû Öu-ba-ly laïi baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, ñoàng töû Öu-ba-ly ñaõ caïo raâu toùc cho Theá Toân coù kheùo leùo khoâng? Ñöùc Phaät lieàn baûo meï ñoàng töû Öu-ba-ly: –Tuy ñaõ caïo boû raâu toùc nhöng ñoàng töû ngöôùc quaù cao. Meï ñoàng töû Öu-ba-ly baûo ñoàng töû: –Naøy Öu-ba-ly, chôù ngöôùc quaù cao, khieán taâm Toân Giaû loaïn ñoäng. Khi aáy Öu-ba-ly nhaäp vaøo Thieàn thöù hai. Meï Öu-ba-ly laïi baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, ñoàng töû Öu-ba-ly caïo boû raâu toùc coù kheùo leùo khoâng? Ñöùc Phaät baûo meï ñoàng töû Öu-ba-ly: –Tuy ñaõ caïo boû raâu toùc nhöng hôi thôû vaøo quaù gaáp. Meï ñoàng töû Öu-ba-ly laïi baûo ñoàng töû: –Con caïo boû raâu toùc cho Nhö Lai chôù neân thôû vaøo quaù gaáp, khieán cho taâm Toân Giaû loaïn ñoäng. Lieàn khi aáy Öu-ba-ly nhaäp vaøo Thieàn thöù ba. Meï ñoàng töû Öu-ba-ly laïi baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, ñoàng töû Öu-ba-ly caïo boû raâu toùc coù kheùo leùo khoâng? Ñöùc Phaät baûo meï ñoàng töû Öu-ba-ly: –Tuy kheùo caïo boû raâu toùc nhöng hôi thôû ra quaù gaáp. Khi aáy meï ñoàng töû Öu-ba-ly noùi vôùi ñoàng töû: –Con caïo boû raâu toùc cho Nhö Lai, chôù neân thôû ra quaù gaáp nhö vaäy, khieán taâm Toân Giaû loaïn ñoäng. Lieàn khi aáy Öu-ba-ly nhaäp vaøo Thieàn thöù tö. Luùc aáy Ñöùc Phaät baûo caùc thaày Tyø-kheo: –Naøy caùc thaày, caùc thaày neân mau ñeán laáy con dao caïo trong tay Öu-ba-ly, chôù ñeå rôi xuoáng ñaát. Taïi sao? Vì ñoàng töû ñaõ nhaäp vaøo Thieàn thöù tö. Khi aáy meï Öu-ba-ly lieàn laáy con dao töø nôi tay ñoàng töû. Khi vua Thaâu-ñaàu-ñaøn veà ñeán thaønh Ca-tyø-la Baø-toâ-ñoâ, lieàn trieäu taäp taát caû hoaøng toäc nôi ñaïi ñieän vaø tuyeân caùo:

–Naøy taát caû caùc vò, caùc vò caàn phaûi bieát: Thaùi töû Taát-ñaït-ña con cuûa traãm neáu khoâng xuaát gia nhaát ñònh seõ laøm Chuyeån luaân thaùnh vöông thì caùc khanh phaûi phuïc vuï. Nay, Thaùi töû xuaát gia thaønh Baäc Voâ Thöôïng Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc, ñaõ chuyeån phaùp luaân Voâ thöôïng hôn taát caû trôøi ngöôøi. Ñaõ laø Vöông töû doøng Saùt-ñeá-lôïi, coù dung nhan ñoan chaùnh gioáng nhö töôïng vaøng, moïi ngöôøi thích troâng ngaém, taïi sao ngöôøi laïi duøng

ngöôøi doøng Baø-la-moân laøm ñeä töû haàu haï. Ñieàu naøy thaät chaúng ñuùng phaùp. Ñaõ laø Vöông töû doøng hoï Thích Saùt-ñeá-lôïi phaûi coù Saùt-ñeá-lôïi hoï Thích haàu haï môùi ñuùng phaùp. Baáy giôø hoaøng toäc cuøng nhau taâu vua Thaâu-ñaàu-ñaøn: –Thöa Ñaïi vöông, ngaøy nay yù Ñaïi vöông muoán chuùng toâi tröôùc phaûi laøm gì? Luùc baáy giôø vua Thaâu-ñaàu-ñaøn baûo caùc vò Thích töû: –Naøy caùc ngöôøi doøng hoï Thích, neáu caùc khanh thaáy hôïp thôøi thì moãi gia ñình caàn coù moät ngöôøi xuaát gia. Hay gia ñình hoï Thích naøo coù naêm anh em trai thì cho ba ngöôøi xuaát gia, hai ngöôøi ôû nhaø. Neáu coù boán ngöôøi thì hai ngöôøi xuaát gia, hai ngöôøi ôû nhaø. Neáu gia ñình coù ba anh em trai thì hai ngöôøi xuaát gia, moät ngöôøi ôû nhaø. Neáu gia ñình coù hai anh em trai thì moät ngöôøi xuaát gia, moät ngöôøi ôû nhaø. Neáu gia ñình naøo chæ coù moät con trai thì khoâng ñöôïc xuaát gia. Vì sao? Vì khoâng ñöôïc ñeå doøng hoï Thích tuyeät töï. Baáy giôø hoaøng gia hoï Thích ñoàng taâu vua Thaâu-ñaàu-ñaøn: –Thöa Ñaïi vöông, neáu nhö vaäy thì phaûi laäp giaáy tôø roõ raøng. Vua Thaâu-ñaàu-ñaøn lieàn trieäu taäp hoaøng gia vaø tuyeân boá: –Con ta ñaõ xuaát gia, coù ai theo con ta xuaát gia hay khoâng? Neáu ai muoán xuaát gia thì neâu teân mình ñeå ghi danh. Baáy giôø coù naêm traêm ñoàng töû hoï Thích ñeàu töï ghi danh theo Thaùi töû xuaát gia. Naêm traêm ñoàng töû naøy boû chuoãi anh laïc trang söùc treân thaân ra vaø baøn vôùi nhau: –Ai laø ngöôøi xöùng ñaùng ñeå nhaän laáy chuoãi anh laïc cuûa chuùng ta? Roài hoï nghó: “Öu-ba-ly töø xöa ñaõ traûi qua thôøi gian daøi khoù nhoïc phuïng söï chuùng ta neân Öu-ba-ly laø ngöôøi xöùng ñaùng nhaän chuoãi anh laïc cuûa chuùng ta.” Baáy giôø taát caû naêm traêm ñoàng töû ñeàu côûi chuoãi anh laïc trao cho Öu-ba-ly. Sau khi trao xong, moãi ñoàng töû trôû veà gia ñình mình thöa cha meï ñeå töø giaõ. Khi aáy Öu-ba-ly suy nghó: “Nay caùc ñoàng töû hoï Thích ñaõ côûi boû chaâu baùu vaø chuoãi anh laïc, neáu ta nhaän duøng thì ñieàu naøy khoâng neân. Caùc vò ñoàng töû hoï Thích coù oai ñöùc theá löïc lôùn, ñaõ xaû boû cuûa baùu vaø ñòa vò quan quyeàn troïng voïng ñeå ñi xuaát gia, coøn ta ngaøy nay vì lyù do gì maø khoâng xuaát gia?.” Thuôû aáy Öu-ba-ly laø thôï caét toùc, thaáy caùc ñoàng töû veà thöa cha meï ñeå töø giaõ. Öu-ba- ly cuõng boû laïi taát caû chuoãi anh laïc ñaõ ñöôïc caùc ñoàng töû boá thí, ñi ñeán choã Phaät, ñaûnh leã döôùi chaân Ngaøi roài ñöùng lui veà moät beân. Sau khi ñöùng lui veà moät beân, Öu-ba-ly baïch Phaät: –Laønh thay! Baïch Theá Toân, xin Ngaøi cho con ñöôïc theo Phaät xuaát gia. Khi aáy Ñöùc Phaät cho pheùp Öu-ba-ly xuaát gia vaø thoï giôùi Cuï tuùc. Noùi veà naêm traêm ñoàng töû hoï Thích, sau khi veà nhaø töø giaõ cha meï roài lieàn trôû laïi trieàu ñình thöa vua Thaâu-ñaàu-ñaøn: –Taâu Ñaïi vöông, nay Ñaïi vöông coù theå cuøng chuùng toâi ñi ñeán choã Theá Toân. Thaùi töû xuaát gia thì chuùng toâi cuõng neân theo Thaùi töû xuaát gia. Vua Thaâu-ñaàu-ñaøn cuøng vôùi naêm traêm ñoàng töû hoï Thích ñoàng ñi ñeán choã Ñöùc Phaät. Ñeán nôi, hoï ñaûnh leã döôùi chaân Ngaøi vaø lui ngoài veà moät beân. Sau khi an toïa xong, vua Thaâu-ñaàu-ñaøn baïch Phaät:

–Thöa Theá Toân, laønh thay Ñaïi Ñöùc! Doøng Saùt-ñeá-lôïi khoâng neân duøng ngöôøi doøng Baø-la-moân haàu haï chung quanh, ñieàu naøy thaät khoâng ñuùng pheùp. Ngaøy nay Theá Toân leõ ra ñem doøng Saùt-ñeá-lôïi trôû laïi haàu haï chung

quanh Saùt-ñeá-lôïi môùi laø phaûi pheùp. Nay, doøng hoï Thích cuûa Theá Toân coù naêm traêm ñoàng töû muoán ôû trong giaùo phaùp cuûa Theá Toân xin xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Xin Theá Toân thöông meán cho pheùp hoï ñöôïc xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Baáy giôø, naêm traêm ñoàng töû ñöôïc Theá Toân cho pheùp xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Ngaøi laïi daïy cho hoï caùc oai nghi vaø baûo: –Naøy naêm traêm Tyø-kheo hoï Thích, caùc thaày ñeàu phaûi ñeán ñaûnh leã Tyø-kheo Thöôïng toïa Öu-ba-ly. Khi aáy naêm traêm vò Tyø-kheo tröôùc ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài sau ñaûnh leã Tyø- kheo Thöôïng toïa Öu-ba-ly. Ñaûnh leã xong, hoï theo thöù lôùp an toïa. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân noùi vôùi vua Thaâu-ñaàu-ñaøn: –Nay Ñaïi vöông neân ñaûnh leã Öu-ba-ly, roài theo thöù lôùp ñaûnh leã naêm traêm Tyø- kheo. Luùc baáy giôø, nhaø vua nghe Theá Toân daïy nhö vaäy, lieàn thöa: –Thöa Theá Toân, vaâng, traãm khoâng daùm traùi lôøi. Roài nhaø vua lieàn ñaûnh leã döôùi Phaät, keá ñoù leã Tyø-kheo Thöôïng toïa Öu-ba-ly vaø cuoái cuøng theo thöù lôùp ñaûnh leã naêm traêm vò Tyø-kheo. Ñöùc vua theo thöù lôùp ñaûnh leã xong, laïi trôû veà ngoài choã cuõ. Luùc aáy nhan saéc cuûa Theá Toân töôi saùng, Ngaøi noùi: –Ngaøy nay doøng hoï Thích ñaõ töï chieán thaéng ñöôïc loøng töï kieâu veà doøng hoï quyù phaùi vaø phaù tan söï ngaïo maïn veà baûn thaân. Khi aáy caùc Tyø-kheo baïch Phaät: –Hy höõu thay! Baïch Theá Toân, ngaøy nay Öu-ba-ly nhôø Theá Toân neân ñöôïc naêm traêm Tyø-kheo hoï Thích vaø Ñaïi vöông Thaâu-ñaàu-ñaøn cung kính toân troïng ñaûnh leã. Nghe caùc Tyø-kheo noùi nhö vaäy, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Naøy caùc Tyø-kheo, Öu-ba-ly khoâng chæ rieâng ñôøi naøy nhôø Ta maø ñöôïc naêm traêm Tyø-kheo hoï Thích vaø Ñaïi vöông Thaâu-ñaàu-ñaøn cung kính toân troïng leã baùi. Naøy caùc Tyø- kheo, trong quaù khöù, Öu-ba-ly cuõng nhôø Ta maø ñaõ töøng ñöôïc naêm traêm ñaïi thaàn quyø laïy vaø cuõng ñöôïc vua Phaïm Ñöùc thuôû aáy cung kính leã baùi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: –Vieäc naøy nhö theá naøo, cuùi xin Theá Toân vì chuùng con noùi roõ boån nghieäp cuûa Öu- ba-ly. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Ta nhôù thôøi quaù khöù, taïi nöôùc Ba-la-naïi, coù hai ngöôøi baïn thaân, hoï ñeàu ngheøo heøn, khoâng coù teân tuoåi trong xaõ hoäi. Moät hoâm, hai ngöôøi naøy mang theo moät thaêng ñaäu xanh töø nhaø mình ra khoûi thaønh Ba-la-naïi ñeå ñi laøm möôùn. Baáy giôø coù moät vò Bích-chi- phaät thöôøng lui tôùi thaønh Ba-la-naïi. Vaøo buoåi sôùm, vò Bích-chi-phaät ñaép y, mang bình baùt vaøo thaønh khaát thöïc. Hai ngöôøi baïn ngheøo naøy töø xa troâng thaáy vò Bích-chi-phaät ñi ñeán, thaân ñaép y Taêng-giaø-leâ teà chænh ngay ngaén, tay böng bình baùt, ung dung chaäm raõi, im laëng nhìn thaúng, tieán tôùi tröôùc. Hai ngöôøi thaáy vaäy sinh taâm thanh tònh, kính tin Bích-chi-phaät, taâm hoï heát söùc vui möøng noùi vôùi nhau: –Ngaøy nay chuùng ta baàn cuøng, do ñôøi tröôùc chöa töøng gaëp ruoäng phöôùc nhö vaäy,

hoaëc coù gaëp cuõng khoâng chieâm ngöôõng, cung kính, haàu haï, cuùng döôøng. Neáu khi aáy ta gaëp ñöôïc ruoäng phöôùc Voâ thöôïng toái thaéng maø bieát cung kính cuùng döôøng, thì ngaøy hoâm nay chuùng ta khoûi bò söï khoán khoå khoâng taøi saûn, luoân luoân ñi laøm thueâ ñeå ñoä nhaät. Neân hoâm nay, ta caàn phaûi ñem moät thaêng ñaäu xanh naøy cuùng döôøng cho Tieân nhaân. Neáu ngaøi thöông

xoùt naïp thoï thì chuùng ta thoaùt khoûi aùch ngheøo khoå. Nghó nhö vaäy roài, hoï lieàn ñem thaêng ñaäu xanh cuùng cho vò Bích-chi-phaät vaø thöa: –Cuùi xin Toân giaû khôûi loøng thöông nhaän vaät cuùng döôøng naøy cuûa chuùng con. Vò Bích-chi-phaät thöông meán hai ngöôøi naøy neân nhaän laáy vaät cuùng döôøng. Nhaän roài, nhöng Bích-chi-phaät muoán giaùo hoùa chuùng sinh, chæ coù moät phaùp duy nhaát laø thò hieän thaàn thoâng, ngoaøi ra khoâng coù phöông tieän naøo khaùc. Khi aáy vì thöông meán hai ngöôøi naøy, sau khi thoï söï cuùng döôøng roài, vò Bích-chi-phaät töø ngay maët ñaát bay leân hö khoâng maø ñi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.